Pestprotocol CBS De Spiegel 2026-2027

Alle kinderen moeten zich op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken. Door steun en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan. Het pesten is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan pakken onder voorwaarden dat alle betrokken partijen pesten als probleem moeten ervaren; te weten leerlingen, leraren en ouders.
Pesten is uitermate schadelijk voor het geestelijk welbevinden van de slachtoffers ervan.

Signalen vanuit het gepeste kind kunnen o.a. zijn:

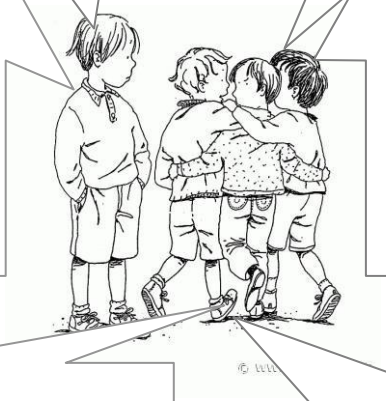
- Haalt op school slechtere resultaten dan voorheen;
- Staat vaak alleen bij het spelen of wil veel dingen liever alleen doen;
- Is vaak dingen kwijt of komt met kapotte spullen thuis;
- Wil niet meer naar school;
- Vertelt niet (meer) over school;
- Neemt geen vriendjes mee van school;
- Heeft vaak hoofdpijn of buikpijn;
- Heeft blauwe plekken op ongewone plaatsen;
- Wil niet gaan slapen, wordt veel wakker of heeft nachtmerries;
- Wil haar of zijn verjaardag niet vieren;
- Wil niet buiten spelen;
- Durft niet alleen naar buiten of een boodschap te doen;
- Wil niet meer naar de club of speeltuin gaan;
- Wil bepaalde kleren absoluut niet meer aan;
- Is thuis prikkelbaar, boos of verdrietig.

Acties van pesters kunnen o.a. zijn:

- Anderen bij een bijnaam noemen, niet hun eigen naam gebruiken;
- Maken van (zogenaamd leuke) opmerkingen die ten koste gaan van een klasgenoot;
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen [negatieve] maken over kleding of uiterlijk;
- Zorgen dat een ander kind geïsoleerd wordt van de groep;
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achterna rijden;
- Naar het huis van het slachtoffer gaan;
- Via mail, sms of msn negatief benaderen;
- Eigendommen afpakken;
- Schelden of schreeuwen.

Hulp aan het gepeste kind

- Stimuleer het kind om bij beginnend plaag/pestgedrag er eerst zelf uit te komen.
- Stimuleer het kind om met het probleem bij de leerkracht te komen wanneer het er zelf niet uitkomt.
- Help het kind (evt. met externe hulp) bij het werken aan zijn eigen houding en reageren (verbaal en non-verbaal) op het pestbedrag.

Groepsaanpak voorafgaand en tijdens pestgedrag

Maak de leerlingen duidelijk dat:

- Inschakelen van de leraar niet als klikken mag worden opgevat;
- Alle kinderen de verantwoordelijkheid hebben om het pestgedrag aan te kaarten bij de leraar;
- Dat er geen partij getrokken mag worden of meegedaan mag worden met pestgedrag;
- Hulp aan het gepeste kind betekent dat je iemand (volwassene) erbij haalt;

Aanpak van pester(s)

- Zorgen dat het pestende en gepeste kind in gesprek komen;
- Bewust maken van het gedrag en de consequenties daarvan;
- Helpen om het gedrag te veranderen;
- Duidelijk maken dat pestgedrag niet getolereerd wordt;
- Er kunnen sancties op het gedrag volgen (straffen) passend bij gedrag en fase waarin het zich voordoet;
- Ouders worden op de hoogte gebracht van pestgedrag waarbij wordt verwacht dat ouders de aanpak van school (onder)steunen;
- De school verwacht dat ouders actief meewerken.

Samenwerking ouders, school, kind

- Een goede samenwerking tussen partijen is onontbeerlijk;
- Ouders en school moeten (zo snel mogelijk) overleg voeren;
- De ouders worden zoveel mogelijk op de hoogte gehouden van de voortgang;
- De school en ouders bewaken hun eigen grenzen;
- De inbreng van de ouders blijft beperkt tot aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. (Dit betekent dat de school het gedrag aanpakt en de ouder niet het heft in eigen handen neemt)

Bij geweld - in welke vorm dan ook- wordt de directie ingeschakeld

Pestprotocol CBS De Spiegel

Hoe gaan wij op De Spiegel om met pestgedrag.

- Wij leven onze visie (zie schoolgids) na en dragen deze uit. Binnen onze visie is geen ruimte voor pestgedrag.
- De school verplicht zich om alles te doen om pestproblemen te voorkomen. Of pesten wel of niet voorkomt, het onderwerp ***pesten*** wordt met de kinderen besproken. Dit gebeurt door middel van de schoolregels, gesprekken, diverse lessen soc. Emotionele ontwikkeling, ouderthema-avonden of -middagen en onze godsdienstmethode.
- De visie is vertaald in duidelijke schoolregels, hierin staat onder andere de omgang met elkaar centraal.
- Als teamlid geven we het goede voorbeeld in ons gedrag. Ook van ouders verwachten wij dit.
- Agressief gedrag van leraren, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. De school zal dan duidelijk stelling nemen.
- Er wordt direct actie ondernomen wanneer (beginnend) pestgedrag gesignaleerd wordt.
- Als pesten optreedt, moeten leraren [in samenwerking met de ouders] dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten toch weer de kop op steekt gaat de school over tot verdere aanpak. Pestgedrag wordt niet geaccepteerd en alle denkbare maatregelen zullen genomen worden om dit gedrag te laten stoppen.
- Ouders betrekken bij probleemgedrag (zowel van gepeste als pestende kind).
- We verwachten dat ouders volledig meewerken.

Wát is Pesten?

Pesten is iets anders dan plagen. Bij plagen is er sprake van gelijkwaardigheid, wederkerigheid en van respect voor elkaar. Beide partijen beleven er plezier aan. Bij pesten is er sprake van machtsongelijkheid; er is sprake van een dader en een slachtoffer. De dader richt moedwillig schade aan bij de het slachtoffer. Ogenschijnlijk beleeft de dader er plezier aan om het slachtoffer pijn te doen, maar in wezen is de dader net zozeer slachtoffer van zijn eigen gedrag.

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Het verschil tussen plagen en pesten voel je meestal direct aan. Om plagen kun je lachen – van pesten moet je huilen. Pesten komt ook niet af en toe voor, zoals plagen. Pesten gebeurt vaak, soms dagelijks.
Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn. Maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren kinderen om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden.

Pesten is wel bedreigend. En het gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar of langer achter elkaar. Het kan even over zijn, maar dan begint het pesten weer. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende manier. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd.
Onder pesten verstaan we systematische, herhaaldelijke geestelijke en/of lichamelijke geweldsuitingen van één of meer leerlingen ten opzichte van één of andere leerlingen. Pesten treedt met name op in situaties, waarin leerlingen zich onveilig, niet gezien of niet geaccepteerd voelen. Vaak is er sprake van externe druk.
Pesten is uitermate schadelijk voor het geestelijk welbevinden van de slachtoffers ervan.

Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd en denk aan internet-pesten.

Het verschil tussen pesten en plagen op een rijtje:

Pesten is gemeen, mag niet en het moet stoppen.
-de ene heeft veel meer macht dan de andere.
-steeds dezelfde persoon is de winnaar.
-het slachtoffer is niet in staat zich te verdedigen.
-het slachtoffer loopt schade op, in het gevoel of met spullen of verwondingen.
-de gepeste leerling gaat zich heel ongelukkig en eenzaam voelen.
-er worden vaak andere leerlingen en omstanders bij betrokken.
-**g**ebeurt berekenend (men weet meestal vooraf wie, hoe en wanneer men gaat pesten).
-is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
-de pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Plagen is vooral een spel en het gebeurt vaak tussen vrienden.
-het spel gaat om te kijken of je creatief kan reageren en dat waardeer je.
-het gebeurt tussen mensen die gelijk zijn aan elkaar wat betreft macht.
-er is geen winnaar of verliezer.
-de waardering voor elkaar blijft bestaan.
-de geplaagde kan zichzelf goed verdedigen.
-niemand loopt schade op.
-is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.
-is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.
-wie geplaagd wordt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

De omstanders

De grootste groep in een klas waar wordt gepest, is de groep omstanders. Sommigen gedragen zich als meelopers, anderen houden meer afstand, maar allemaal hebben ze weet van pesten. Een belangrijkste zorg van de omstander is dat ze niet zelf het slachtoffer worden. Onbewust zijn ze opgelucht dat er een slachtoffer is; dat vrijwaart hen ervan slachtoffer te worden. Omstanders zijn belangrijk voor

pesters. Zij pesten om aanzien te verwerven en hebben de omstanders hiervoor nodig. Slachtoffers voelen zich meestal door omstanders in de steek gelaten. De zwijgende meerderheid wil het eigenlijk niet weten. Omstanders zijn ook verantwoordelijk...

Gedrag van het pestende kind kan o.a. voortkomen uit:

- Problematische thuissituatie;
- Een gevoel van buitengesloten worden;
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Het gevoel hebben voortdurend een competitiestrijd aan te moeten gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt;
- Gedragsprobleem/stoornis.

Plan van aanpak voor en van de leraren:

1. De leerkrachten laten zich jaarlijks informeren over het pestgedrag en bespreken de uitkomst;
2. De schoolregels worden aan het begin van het schooljaar besproken. De regels worden op een duidelijk zichtbare plaats in de klas en school opgehangen. (De groep kan eventueel als er aanleiding voor is, zelf regels bij bedenken). De leerlingen kunnen hierop door de leerkracht, maar ook door medeleerlingen worden aangesproken;
3. De regels zijn terugkerend onderdeel in verschillende lessituaties. En elke twee weken staan er twee regels centraal;
4. De leerlingen wordt duidelijk gemaakt, dat als zij geconfronteerd worden met gedrag dat zij als niet prettig ervaren, dit kunnen melden aan de leerkracht. Dit is geen klikken. Ook leerlingen die getuige zijn van dit gedrag kunnen dit te melden;
5. Indien er sprake is van pestgedrag dient de leerkracht het volgende te doen:
   -de leerkracht neemt het probleem serieus.
   -er wordt een gesprek gevoerd met het slachtoffer.
   -er wordt een gesprek gevoerd met de pester.
   -er wordt een gesprek gevoerd met omstanders.
   -verslaggeving van de aanpak en/of afspraken
   -actief toezien en handelen
   -collega's te informeren, zodat er een samenwerking ontstaat in actief toezien en handelen
   -de leerkracht informeert de ouders van de gepeste en de pester hierover. Samen wordt gezocht naar een oplossing.
6. Bij ernstig en/of steeds terugkerend pestgedrag wordt de directeur op de hoogte gesteld. Tevens worden de ouders van het pestende kind op de hoogte gesteld;
7. Er is een plan van aanpak opgesteld en er wordt duidelijk gesteld wie hier deel van uit maakt. Er is een duidelijk doel en tijdpad;
8. Wanneer na waarschuwen en informeren van de ouders, een kind blijft doorgaan met pesten, kunnen sancties als schorsing en uiteindelijk verwijdering van de school toegepast worden;
9. Uitvoering ligt bij de leerkrachten; eindverantwoording bij de directie;
10. Team en MR evalueren 1 x per jaar het pestbeleid op school.

De leerkracht is de verantwoordelijke persoon in de acties.
De intern begeleider staat ten diensten van de leerkracht in de vorm van begeleiding en verzorgen van hulpverlening.
De directie ondersteunt en neemt pas de regie als IB dit aangeeft. (het overstijgt de zorgcapaciteit of de verantwoordelijkheid).

Begeleiding ouder(s)

Indien gewenst en noodzakelijk zal er aan de ouders die op enigerlei wijze betrokken zijn bij dit onderwerp hulp worden aangeboden. Dit kan o.a. bestaan uit maatschappelijk werk, jeugdzorg etc.
D.m.v. een persoonlijk gesprek zullen de ouders op de hoogte worden gebracht van het stappenplan.

Begeleiding van het gepeste kind door ouders en leerkrachten:

- Sterke kanten van het kind benadrukken;
- Medeleven tonen en doorvragen;
- Nagaan hoe het kind zelf reageert;
- Wat hij/zij doet voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of boos worden is een reactie die juist wordt uitgelokt;
- Oefenen van andersoortige reacties;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Laten verkennen welke oplossing hij/zij zelf zou willen;
- Complimenteren als het kind zich anders/beter opstelt;
- Het gepeste kind niet over-beschermen;
- Bespreek welke situaties het kind het beste kan vermijden;
- Geef aan hoe het kind het beste kan reageren;
- Leer het kind voor zichzelf op te komen;
- Geef het kind verantwoordelijkheden;
- Stimuleer het ontwikkelen van sociale vaardigheden;
- Schakel indien nodig hulp van externen in;
- Praten met de ouders van het kind waarbij bovenstaande tips besproken worden en waarbij het vooral heel belangrijk is dat het kind weet dat de ouders van hem/haar houden.

Begeleiding van de pester door ouders en leerkrachten:

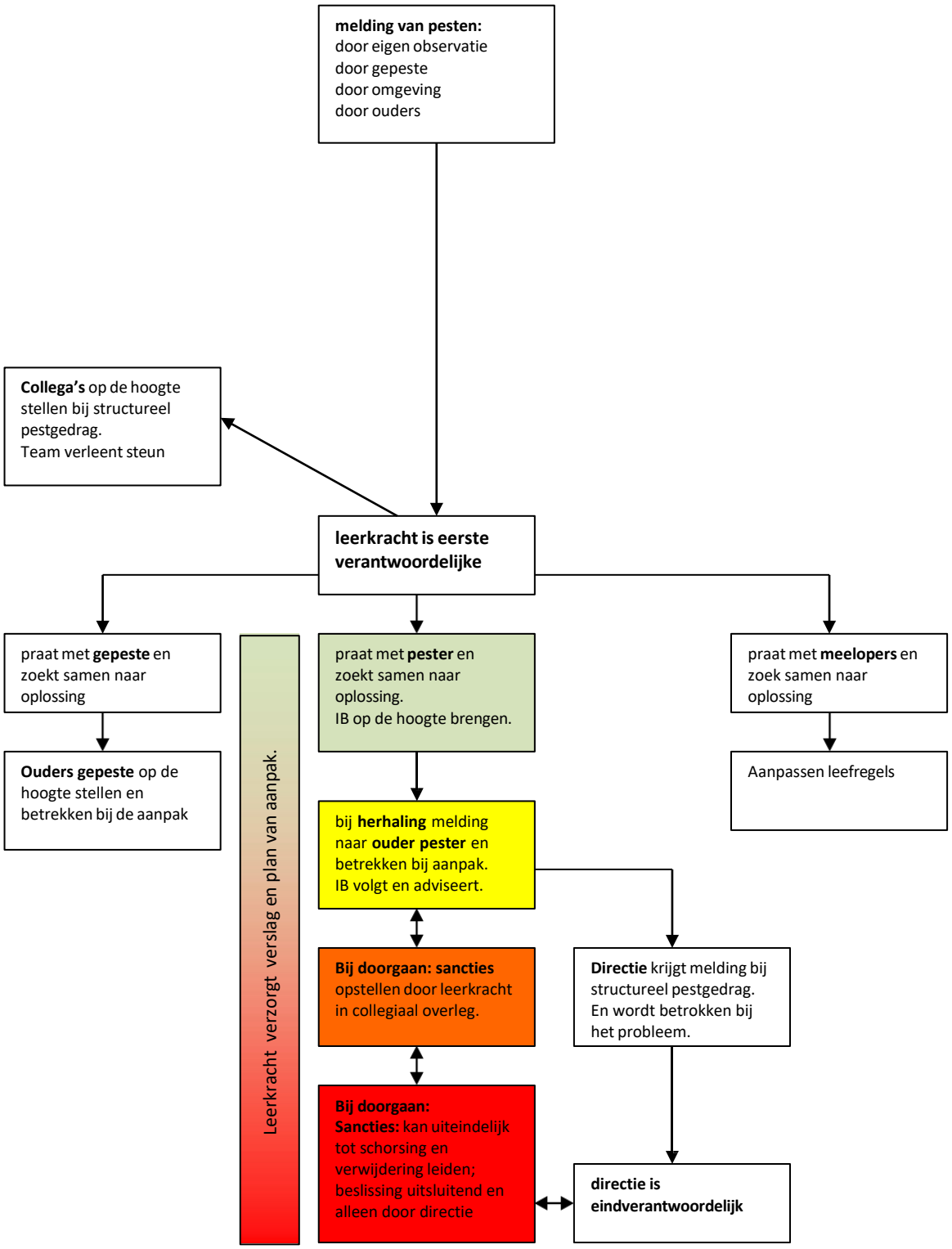
- Praten en zoeken naar de reden van het gedrag;
- Laten inzien wat het effect is van pestgedrag;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de ander heeft;
- Pesten is verboden op school: wij houden ons aan deze regel! Het wordt niet geaccepteerd!
- Kind laten leren, dat het niet meteen kwaad moet reageren;
- Zoeken van buitenschoolse activiteiten;
- Inschakelen van professionele hulp w.o Jeugdzorg, vaardigheidstrainingen, huisarts enz;
- Besteed aandacht aan het kind;
- Leer ander gedrag aan;
- Geef het goede voorbeeld;
- Ouders informeren en met hen overleggen;
- Duidelijk maken aan de ouders wat het plan van aanpak is en uitspreken dat van de ouders verwacht wordt dat ze de aanpak van school ondersteunen en er thuis ook mee aan de slag gaan;

Wat te doen wanneer het probleem niet naar tevredenheid opgelost kan worden

De school heeft een vertrouwenspersoon. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, een

deskundige raadplegen en het bevoegd gezag adviseren teneinde toch tot een oplossing te komen.

Schematisch stappenplan:

In elke fase staat het ouders vrij om gebruik te maken van de klachtenprocedure of de schoolvertrouwenspersoon of de vertrouwenspersoon van het SCOH.
Informatie is op school te verkrijgen en zal ook door school worden overhandigd.
Ons uitgangspunt is uiteraard om met elkaar te werken naar een veilige situatie en met elkaar in gesprek te blijven.